

УДК 177:323(477)
doi.org/10.33989/2075-1443.2019.41.172959
orcid.org/0000-0001-9191-0576

Мирослава Костенко

КОСТЕНКО Мирослава Терентіївна – аспірантка кафедри філософії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Сфера наукових інтересів – соціальна філософія, сучасні проблеми етики.

ГІДНІСТЬ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СОЦІУМІ

У статті охарактеризовані значимі фактори трансформації сучасних уявлень про зміну ціннісних орієнтацій особистості у нашій державі. На думку автора до них належать: нівеляція українськості, повільне формування громадянського суспільства, української політичної нації та модерної української ідентичності, незавершеність українського державо- та націєтворення, процесів постколоніального самовизначення як окремого громадянина, так і українського народу в цілому, боротьба за втілення в життя демократичних принципів гідності в суспільстві, відкидання духовних цінностей людини в сучасному соціумі, події, пов'язані з агресією Росії в нашій державі.

Проаналізовано деякі сучасні погляди на гідність людини після подій 2014-го року, досліджено роль гідності в сучасному українському соціумі. Автор вказує на ключове місце гідності серед людських цінностей, називаючи її однією з основних засад організації суспільства. У дослідженні розкриваються основні гасла періоду Революції Гідності в Україні, прояви гідності особистості в українському соціумі під час відбору до Євробачення-2019.

Ключові слова: гідність, честь, соціум, сучасність, категорія, цінності, мораль, культура, людина.

Постановка проблеми. Україна для отримання своєї незалежності пройшла тернистий шлях у боротьбі за цінності людини та формування нації. Після Революції гідності, анексії Криму, війни на Донбасі відбулася трансформація поглядів на гідність людини як ключовий фактор розбудови громадянського суспільства. Кожен свідомий українець, який небайдужий до майбутнього своєї країни має

© М. Т. Костенко, 2018

ставати на захист особистих цінностей, боротися проти нівелювання гідності, адже сучасний український соціум сьогодні знаходиться на етапі боротьби за визнання основних прав, свобод і поваги до них з боку оточуючих і влади.

Події на Майдані стали ілюстрацією нехтування людським життям, зневагою до особистої свободи, ігноруванням міжнародних законодавчих актів і конституційних принципів, показали готовність українців захищати свої права, які ґрунтуються на гідності.

Проблема формування культури, гідності особистості в наш час набуває особливого значення. Розбудова в Україні суверенної незалежної правової демократичної соціальної держави, метою якої є піднесення української нації до найвищого для сучасної епохи рівня цивілізації, зобов'язує кожного українця бути активним суб'єктом громадянського суспільства, який міг би відстояти та поліпшити і себе, і державу. Становлення відкритого демократичного суспільства й правової держави в Україні передбачає заміну старих авторитарних зовнішніх способів регулювання поведінки людей на нові, внутрішні регулятори, орієнтовані на особистостей з більш високим рівнем гуманістичної моральності. Одним із таких регуляторів є почуття власної гідності, так як саме через нього здійснюється найбільш ефективний моральний спосіб корекції поведінки людини, яка добровільно у цілковитій відповідності, гармонії зі своїми почуттями й переконаннями здійснює вчинки, що відповідають моральним вимогам суспільства. Вимагає становлення культури честі і гідності особистості й прагнення України до євроінтеграції.

Важливість дослідження цієї теми пояснюється деформуванням і руйнацією духовних основ суспільства, зведенням в культ лише матеріальних цінностей. Значення гідності деактуалізується, при цьому події, що відбуваються в сучасному українському соціумі вказують на необхідність виявлення інтересу для глибинного аналізу гідності та її сучасної інтерпретації.

Метою статті є розкриття специфічних особливостей проявлення гідності людини в сучасних умовах актуалізації національної свідомості та періоду Революції гідності в Україні.

Попередні дослідження. У соціально-філософському сенсі гідність людини – це певний ціннісний ідеал, що зумовлює цілісність та гармонійність існування соціальної системи. Так, В. Малахов (Малахов, 1996) проаналізував цілий комплекс питань, пов'язаних з виникненням і розвитком гідності. Він звертається до людської гідності, особливостей розвитку почуття власної гідності в онтогенезі особистості як структурної одиниці самоствавлення й підґрунтя поваги до себе;

детермінанти моральності особистості, котра пов'язана із самооцінюванням, мотивації щодо самоудосконалення й духовної передумови, що попереджає моральні конфлікти. Дослідження О. Гришук (Гришук, 2007), О. Косташук (Косташук, 2016), К. Дяченко (Дяченко, 1999), здійснені в межах сучасної філософії, характеризуються ціннісним презентуванням феномену гідності як універсального структуранта та поглядам на гідність, у зв'язку з останніми подіями у нашій державі. У цих розвідках констатується, що честь і гідність є основними ознаками моральності особистості.

Праці М. Поповича (Попович, 2018) є ілюстрацією стану честі і гідності у сучасному українському соціумі після подій 2014 року. Вчений досліджує основні цінності людини, гасла, якими керувалося суспільство під час Революції гідності, характеризує ставлення до свободи та гідності сьогодні. У своїй праці «Філософія свободи» він прагнув осмислити події, що відбувалися у нього на очах, порівнюючи їх зі світовим досвідом розвитку і шукаючи їхні корені в історичних джерелах українського народу, в особливостях української ментальності. Ця книга — це пошук істини на перехресті національних і світових шляхів культури й науки, у ній тісно переплетені поняття гідності і свободи українця.

О. Артюшенко (Артюшенко, 2017) вдається до аналізу почуття гідності українця в сучасному українському суспільстві, трансформації цінностей людини після Революції гідності. Принципово нову думку про сучасний український соціум, перспективи національних революцій та прояв почуття честі і гідності висловлює І. Загребельний (Загребельний, 2014). Він не обмежується поверхневою політичною аналітикою, розглядає ці проблеми під кутом зору філософії, етнопсихології, історії ідей, геополітики. Аналіз здійснюється з націоналістичних і консервативних (фактично – традиціоналістичних) позицій, альтернативних звичному для України неоколоніальному дискурсу.

Вітчизняна дослідниця О. Гришук аналізуючи різні трактування гідності, справедливо зауважує, що вона з лексичної точки зору має декілька основних значень. Перш за все, її розглядають як деяку внутрішню цінність людини, її духовну якість. Цей аспект народжує визнання або невизнання внутрішньої цінності людини нею самою та оточуючими її людьми. Таке визнання породжує гідність у другому значенні – в сенсі громадського або просто зовнішнього визнання. У своєму третьому значенні вона сприймається як зміна думки людини про себе на підставі зовнішнього вираження думки (Гришук, 2007, с. 47).

Окрім того, гідність можна аналізувати і з таких точок зору. З одного боку, як зазначає К. Дяченко, це внутрішнє, духовне джерело етичних вчинків людини і її осмислюють в моральному контексті. З

іншого боку, вона є компонентом соціальних відносин (Дяченко, 1999, с. 105). Але такий підхід, на нашу думку, не є однозначним. Гідність як внутрішнє моральне джерело проявляється як прагнення протистояти гнобленню власного «Я», отже, – веде до визнання рівної гідності членів суспільства. З іншого боку, вона може проявлятися як прагнення до піднесення над іншими членами суспільства, що веде до нівелювання гідності інших. За аналогією з вищенаведеними внутрішніми стимулами, гідність особистості як соціальне сприймається як феномен, що упорядковує громадянське суспільство.

О. Артюшенко визначає гідність як обов'язок перед суспільством, доводячи, що це не гасло «Слава Україні» чи вишита сорочка. Гідність сучасного соціуму - це морально-психологічна чеснота, яка вибудовує відповідну структура особистісної поведінки: високоморальної, патріотичної, християнської. Це усвідомлення людиною своєї громадської ваги й обов'язку, вірність матері і Батьківщині, мові, традиціям, роду і народу. Тобто, гідність – це вірність тим ідеалам, за які воюють українські чоловіки ще від часів Київської Русі. Це визначення влучно ілюструє ключове місце основних людських цінностей у сучасному соціумі і мотивує до боротьби за їх визнання сьогодні (Артюшенко, 2017).

Основна частина. Аналіз численної наукової літератури, у якій всебічно розкривається проблема гідності людини, дозволяє констатувати, що гідність – це та якість особистості, яка формується в ранньому віці й лише корегується в зрілому під впливом соціального середовища, політичних подій, засобів масової інформації, Інтернету. Важливо ще з дитинства прищеплювати дитині почуття справедливості, толерантності, доброти, уміння дотримуватися слова, бути відповідальним за свої вчинки, бути гідним громадянином своєї Батьківщини. Саме на таких основах й формується гідність.

Адже гідність – це внутрішня самооцінка особистості, власних якостей, здібностей, світогляду, свого суспільного значення, оцінка морально-етичних якостей «зовні» і «зсередини». Це – це зворотна сторона честі, думка людини про саму себе, її самооцінка, внутрішнє усвідомлення своїх моральних якостей та зовнішніх їх проявів у вигляді вчинків, потреба людини в схваленні своїх вчинків самою собою. Тому гідність – глибоко суб'єктивна категорія. Цим вона відрізняється від честі – категорії об'єктивної. Гідність – це усвідомлення самою людиною і її оточуючими факту володіння особою певними позитивними моральними та інтелектуальними якостями. Якщо гідність особистості визначається, перш за все, її власною свідомістю, носить суб'єктивне забарвлення, то честь – це об'єктивна, суспільна оцінка.

Розвиток цивілізації показує, що честь і гідність, будучи тісно взаємопов'язаними категоріями, поперемінно брали на себе роль лідера в системі соціального ранжирування. У період демократичних перетворень домінуюче становище в їх взаємодії має гідність, яка виражає загальну та фундаментальну закономірність сучасного громадянського суспільства щодо соціальної цінності кожного його члена. Відповідно до філософських поглядів гідність є сутнісною категорією моральної свідомості, нерозривно пов'язаною з моральними відносинами та моральною практикою, і займає центральне місце в системі категорій етики.

Гідність належить до цінностей духовного світу людини, а тому вона, як і інші цінності, об'єктивна за змістом, оскільки зумовлена всією сукупністю обставин життя людей і виражає об'єктивну необхідність духовного освоєння ними оточуючого їх природного й соціального світу. Водночас духовні цінності суб'єктивні за формою, оскільки є проявами внутрішнього світу людей, їх суспільної та індивідуальної свідомості й самосвідомості (Кривошеїн, 2016, с. 38).

Саме тому, гідність – найвища соціальна цінність, яка свідчить, з одного, об'єктивного боку, про значущість людини для суспільства з точки зору її моральних, духовних, фізичних (природних) якостей, тобто значущість індивіда як людини, як представника людства незалежно від належності до тієї чи іншої соціальної спільноти, групи та становища в суспільстві, а з іншого, суб'єктивного боку – про особистісну значущість для особи її моральних, духовних, фізичних (природних) якостей незалежно від соціальної належності до тієї чи іншої спільноти людей і становища в суспільстві, про усвідомлення й почуття цієї значущості (Дяченко, 1999, с. 82).

Гідність має суттєве значення для особистості, оскільки вона стоюється соціальної та індивідуальної цінності, усвідомлення і переживання особистістю соціальної оцінки її місця, позиції, ролі, значення, репутації, авторитету у суспільстві та самоусвідомлення і переживання нею своєї індивідуальної сили, потенціалу, ресурсів у власній самооцінці. У цьому розумінні гідність утворює потужне за своєю енергетикою ядро особистості, яке набуває відповідно до цього величезної доленосної, «ядерної» сили людини, що є важливим чинником її життєдіяльності, детермінантою соціальної та індивідуальної поведінки, верховною мірою оцінки усіх речей і явищ. Ця «ядерна» сила звичайно знаходиться у латентному стані, але може вибухоподібно виявлятися у критичних ситуаціях, приміром – у ситуаціях соціальних та індивідуальних захань на цінність особистості. Тоді гідність постає як потужний чинник опору, активної протидії, а в певних ситуаціях – детонатором міжособистісних і соціальних конфліктів.

Аналізуючи думку В. Кривошеїна про гідність як категорію етики, яка виражає уявлення про цінність усякої людини як особи, потрібно відмітити, що це особливе моральне ставлення людини до самої себе і ставлення до неї суспільства, в якому визнається цінність особи. У цьому плані можна виокремити два основні аспекти. З одного боку, усвідомлення людиною власної гідності є формою самосвідомості та самоконтролю особи. Утвердження та підтримка своєї гідності передбачає здійснення відповідних особі моральних вчинків (або, навпаки, не дозволяє людині діяти нижче своєї гідності). Тому, розуміння власної гідності, нарівні із совістю та честю, є одним із способів усвідомлення людиною своєї відповідальності перед собою. З іншого боку, гідність особи вимагає і від інших людей поваги до неї, визнання за людиною відповідних прав та можливостей, високої вимогливості до неї. В. Кривошеїн слушно зазначив, що особиста гідність є вираженням тієї вищої міри історичного розвитку людини, яка відповідає певним умовам її суспільної життєдіяльності. При цьому він вказав на суспільно-політичні корективи ставлення до гідності людини, зауважуючи, що в сучасному українському соціумі почуття гідності або приховане (інколи й відсутнє), або виникає лише при складних ситуаціях чи агресії (Кривошеїн, 2016, с. 50). У цьому відношенні досить показовими є події 2014-го року, які продемонстрували неприховану гідність особистості, котра своїм життям готова довести відданість державі, боротися за власну систему цінностей.

На цьому акцентує й І. Загребельний, називаючи події 2014 року Недореволюцією, адже не всі націоналістичні цілі були досягнені. Він вказує на основні ознаки нівелювання людських цінностей у сучасному українському соціумі, пояснюючи їх історичними подіями в уроках досвіду України та сусідніх держав. Автор збірки «Майдан. Хроніки недореволюції» доводить, що для підняття почуття власної гідності українцям необхідно залучити максимум вольових зусиль, переглянути історичні події та звільнити їх від «міфічності» (Загребельний, 2014, с. 6). На нашу думку, І. Загребельний слушно характеризує гідність як «якість», яка належить не кожному. Революція Гідності, це не діалектична єдність якості і кількості, а їх протистояння, не перехід кількості в якість, чи навпаки, а спроба розв'язання протиріччя, що носить зовнішній характер і не веде до подальшого розвитку сутності. З іншого боку, саме Революція Гідності та післямайданні процеси почали згуртовувати громадян, стали потужним поштовхом до пробудження національної самосвідомості та національної гордості – вони почали пишатися тим, що є українцями.

Після Революції Гідності актуалізувалась і проблема національної гідності. На нашу думку, поняття національної гідності є похідним від

особистісної гідності. Тому українська Єврореволюція може з повним правом кваліфікуватись як Революція Гідності нації та її громадян, адже в перебігу цієї епохальної для української історії події висувалися такі гасла, як:

— ніхто не має права зазіхати на свободу і гідність особистості, бандити не будуть бити нас і наших дітей;

— ми маємо право жити вільно на своїй землі;

— українці мають людську гідність, ми не будемо більше терпіти бандюків при владі, нацією повинні керувати кращі з її представників, а не криміналітет (в подальшому саме Євромайдан висунув вимогу люстрації чиновників як способу докорінного знищення корупційних схем у державі);

— українці – окремих народ і здатні самі навести лад у своїй державі, нам не потрібне втручання Росії;

— Україна не Росія, ми самі зробимо вибір, українці обирають свободу, а не тоталітаризм, ми обираємо Європу тощо .

Аналогічні думки відстоює і О. Артюшенко (Артюшенко, 2017). М. Попович теж використовує поняття «національна гідність», розуміючи під нею вияви до єднання, до гонору, що відрізняє українців від багатьох поневолених народів. Вчений, згадуючи Революцію Гідності, зазначає: «Якби не було Майдану, в тому числі і Помаранчевого, була б брежневська епоха, тільки з кров'ю. Ми підійшли до червоної риски і переступили через неї. Майдан – це був той факт переступання, який назавжди буде робити нашу психіку здатною подолати мертвотну атмосферу, яку створює безмежна влада. Історія залишила українцям прагнення до свободи. Це прагнення більш сильне і, може, більш спокійне, ніж дух Стеньки Разіна. І це вилилося у психологію козацтва, яка змогла протриматися абсолютно несподівано, вижити в російських трущобних умовах аж до наших днів» (Попович, 2018, с. 91). М. Попович надає гідності українця особливого значення. Гідність та свобода – для українців це не просто слова, для нашого народу це сенс життя протягом усіх віків. Це – боротьба за свою землю, за самостійність, за незалежність. Підсумовуючи значення гідності в українському суспільстві, зазначає, що захист гідності є основною засадою організації суспільства, а відмова від моральних цінностей людини збіднює життя та позбавляє його сенсу (Попович, 2018, с. 316).

Показовими щодо реалізації гідності у сучасному українському соціумі є події, пов'язані з Національним відбором до Євробачення-2019. Вибір сучасного українського суспільства – співачка Магун відмовляється від участі, пояснюючи це тиском з боку керівництва відбору. На сторінках видань зустрічаємо категоричні протилежні думки

про ситуацію в розвитку української культури, проте всі вони мають спільне гасло : «Українські співаки показали своє почуття гідності, поважаючи честь обраної суспільством учасниці». Дійсно, гурти Freedom Jazz і KAZKA, які посіли друге й третє місце відмовились від участі у Євробаченні. Наслідком конфліктної ситуації у відборі на конкурс стала відмова нашої країни від участі у Євробаченні. Рішення керівництва відбору ображає гідність українських музикантів взагалі, і тих людей, які вкладають свої таланти й душу в те, щоб українська пісня розвивалася і була популярною. Сучасний український соціум захищає свої права, свободи й цінності, адже вони й надалі нівелюються оточуючими. Україна, безперечно, є гідним представником у культурних конкурсах Європи та світу, проте захистити свою честь перед владними структурами і нині є вкрай важкою справою.

Наша держава хоч ще і не є країною гідності, як зазначав М. Попович, проте задля цієї цінності піднялися тисячі українців. Це країна, яка потребує уваги та енергії небайдужих громадян для захисту гідності сучасного українського соціуму.

Таким чином, можна констатувати, що 2014 рік став відліком трансформаційних процесів в сучасних уявленнях про людську гідність. Вона тепер не лише ціннісна морально-етична категорія, а й цивілізаційний вибір нашої держави, відлуння болю й спогадів про події, вияв патріотизму. Для подолання внутрішніх українських суперечностей, збереження цілісності України сьогодні, без перебільшення, варто розглядати гідність як предмет національної самоповаги та одну з принципових умов становлення модерної української спільноти.

Висновки. Гідність сучасної української людини через ряд соціально-економічних та політичних факторів сьогодні знаходиться на етапі боротьби за провідне місце серед людських цінностей. Вона була, є і завжди буде життєвою необхідністю, надцінністю і домінантною ознакою особистості. Це показник вищої моральної самосвідомості, до якої мусить піднятися людина. Отже, гідність – це цінність, яка виділяє людей з-поміж інших живих істот, бо тільки людині властиве співпереживання, толерантність, доброта, щирість та сердечність. Події, що відбувались з українським суспільством під час Єврореволюції та відбуваються сьогодні, мають доленосне значення для України та українців. Під впливом Революції Гідності відбувається трансформація політичної і правової культури як мас, так і правлячої еліти у бік європейських демократичних цінностей. Одним із важливих наслідків подій кінця 2013 – початку 2014 р. є консолідація української політичної нації та формування загальноукраїнської національної гідності. Остання поступово набуває рис громадянської ідентичності, що

передбачає не тільки усвідомлення себе громадянином країни, але й активну участь у її житті. Основними факторами зміни ціннісних орієнтацій українського суспільства є: нівеляція українськості, повільне формування громадянського суспільства, української політичної нації та модерної української ідентичності майже у третини громадян країни, незавершеність українського державо- та націєтворення (які за роки незалежності ніколи не відзначались динамічністю і послідовністю) та процесів постколоніального самовизначення як окремого громадянина, так і українського народу в цілому. Гідність сучасного українця – це не лише високі слова, а й мужність, воля, стійкість, героїзм та самопожертва, відповідний рівень політичної свідомості.

Список використаних джерел

- Артюшенко О. Гідність як цінність буття сучасного українського суспільства. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічних наук. Львів, 2017. № 10. С. 712. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlu_fps_2017_10_3.
- Гришук О. В. Людська гідність у праві: філософські проблеми / Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2007. 428 с.
- Дяченко К. А. Честь як структурант моральності. Науковий вісник. Серія «Філософія» / Харківський державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Харків, 1999. № 7. Вип. 2. С. 100–106.
- Загребельний І. Майдан. Хроніки недореволюції. Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕС, 2014. 96 с.
- Косташук О. Категорія честі: філософсько-етичний аспект. Науковий вісник Николаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. 2016. № 1. С. 177181. URL:http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Nauk_visnik-1-52.pdf
- Кривошеїн В. Вплив Революції гідності на політичну та правову культуру українського суспільства. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Харків, 2016. № 2. С. 3757
- Малахов В. А. Честь і гідність. Етика : курс лекцій. Київ : Либідь ,1996. С. 182–188.
- Попович М. В. Філософія свободи. Философия свободы. Харків : Фоліо, 2018. 524 с.

References

- Artiushenko, O. (2017). Hidnist yak tsinnist buttia suchasnoho ukrainskoho suspiilstva [Dignity as the value of being a modern Ukrainian society]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia filosofsko-politolohichnykh nauk [Bulletin of Lviv University. Series of philosophical and political sciences]*, 10, 7-12. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlu_fps_2017_10_3 [in Ukrainian].
- Diachenko, K. A. (1999). Chest yak strukturant moralnosti [Honor as structuralist of morality]. *Naukovyi visnyk. Seriiia "Filosofiiia" [Scientific announcer.*

- Series are "Philosophy"*. Kharkiv: Kharkivskiy derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni H. S. Skovorody, 7 (2), 100-106 [in Ukrainian].
- Hryshchuk, O. V. (2007). *Liudska hidnist u pravi: filozofski problemy [Human dignity is in a right: philosophical problems]*. Lviv: Lvivskiy derzhavnyi universytet vnutrishnikh sprav [in Ukrainian].
- Kostashchuk, O. (2016). Katehoriia chesti: filozofsko-etychniy aspekt [Honor category: philosophical and ethical aspect]. *Naukovyi visnyk Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho. Seriya : Pedahohichni nauky [Scientific announcer of the V. O. Sukhomlynsky Mykolaiv National University. Series: Pedagogical Sciences]*, 1, 177-181. Retrieved from http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Nauk_visnik-1-52.pdf [in Ukrainian].
- Kryvoshein, V. (2016). Vplyv Revoliutsii hidnosti na politychnu ta pravovu kulturu ukrainskoho suspilstva [Influence of Revolution of dignity is on the political and legal culture of Ukrainian society]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Iurydychna akademiia Ukrainy imeni Yaroslava Mudroho" [Bulletin of the National University "Legal Academy of Ukraine named after the Yaroslav Mudryi"]*, 2. 37-57 [in Ukrainian].
- Malakhov, V. A. (1996). Chest i hidnist [Honor and dignity]. In *Etyka : kurs lektsii [Ethics : a course of lectures]* (pp. 182–188). Kyiv: Lybid [in Ukrainian].
- Popovych, M. V. (2018). *Filosofii svobody [The philosophy of freedom]*. Kharkiv: Folio [in Ukrainian].
- Zahrebelnyi, I. (2014). *Maidan. Khroniky nedorevoliutsii [Maidan. Chronicles of non-revolution]*. Dnipropetrovsk: ART-PRES [in Ukrainian].

Kostenko M.T.

DIGNITY IN THE MODERN UKRAINIAN SOCIETY

The article describes the significant factors of transformation of modern ideas about the change of value orientations of the individual in our state.

According to the author, they include: the leveling of Ukrainian culture, the slow formation of civil society, Ukrainian political nation and modern Ukrainian identity, the incompleteness of the Ukrainian state and nation-building of the processes of postcolonial self-determination as an individual citizen and the Ukrainian people in general, the struggle for the implementation of democratic principles of dignity in society, the rejection of the spiritual values of man in modern society, the events associated with the aggression of Russia in our state.

Some modern views on the human's dignity after the events of 2014th are analyzed, the role of dignity in the modern Ukrainian society is investigated. The author points to the key place of dignity among human values, calling it one of the main basic foundations of organization of society. In a research the main slogans of the period of the Revolution of Dignity in Ukraine, manifestations the dignity of the personality in the Ukrainian society during the selection for the Eurovision-2019.

Keywords: *dignity, honor, society, modernity, category, values, morality, culture, person.*